

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szerkesztési részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hora 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyzetes centiméternyi ter ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Helyilegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A vigéczek ellen.

Évek óta panaszkodik a vidéki iparos, a kereskedő és a fogyasztó közönség a miatt, hogy a böles kormány javaslatára a böles törvényhozás annak idején törvényt hozott a vándoriparról és a házalásról és ez a böles törvény egyébre sem bizonyult alkalmasnak, mint arra, hogy Magyarországon a — vigéczek — nemzetisége általánosan módon felszaporodjék és megint a kisiparos és a kiskereskedő életét és existenciáját.

Mióta az a merőben elhibázott törvény a gyakorlati életben alkalmazást nyert, Magyarországon szembeálló változás állott be, úgy az ipar, mint a kereskedelem terén.

Az a törvény egyszerűen utat nyitott a budapesti és külföldi vigéczeknek arra, hogy Magyarországon kisiparosra, kereskedőre és fogyasztóra röhök magukat és minden tartózkodás nélkül röhök meg az iparosnak, a kereskedőnek a helyzetét és csapják be a jóhiszemű fogyasztó közönséget.

Nem kell más bizonyítékra hivatkozunk, mint a vidéki kereskedelmi és iparkamarák utóbbi évi jelentéseire. Majdnem mindenikében felpanaszolja látjuk a vándoripar és a vigéczek által élvezett korlátlan szabadságnak a vidéki ipar és kereskedelemre gyakorolt káros hatásait és egyben sürgetve a veszedelmes baj ellen a központi hatalomnál az orvoslást.

Sok ideig teljesen meddő maradt az iparkamarák akciója, valamint az ipar és kereskedelmi testületek feladatai, a szak- és a politikai sajtó erőies és gyakori felszólalása, a kormány pedig látszólag nem igyekezett a bajt megállítani, vagy ha meglátta, nem tartotta azt sürgősen orvosolandónak.

Elvégre most már még is sikerült megtörni a kormányt az ügyben eddig tanusított közönyösséget s ma már arról adhatunk hírt, hogy a kormány letette a Ház asztalára a vándoripar és házalásról szóló törvény módosítását tárgyzó törvényjavaslatot.

A javaslat négy kis cikkelyből áll, s főintézkedése az, hogy az utazó ügyvédek, tehát a vigéczek jövőben csak olyanokat látogathatnak meg árúikkal és fogadhatnak el megrende-

léseket, a kik maguk, a rendelt áruval kereskednek, tehát akár iparilag feldolgozzák, akár pedig a beszerzett árut eladják.

Már most mit fog változtatni ez a törvényjavaslat a helyzeten?

Hát ha sokat nem is, de a leggyakrabban felpanaszolt sérelmet hivatva van a kellő ellenőrzés gyakorlása útján orvosolni.

A mennyiben t. i. ez az új törvény életbe lép, a mai állapot következőleg fog megváltozni.

A külföldi, vagy a budapesti cégek utazó ügyvédek áruikat megrendelésre csak a viszonyt elárulítóknak ajánlhatják és szolgáltatathatják ki.

Vagy is: a vigécz nem mehet többé a fogyasztó közönség nyakára sem az áruval, sem a — mértékével. Mert eddig úgy volt, hogy néhány budapesti szabó, vagy cipész egyszerűen a szabászat küldte ki a vidéki városokba. Ezek hozták az árumintákat és a — mértéket. Felvették a léprement emberekről a mértéket a ruháról, vagy a cipőről. Aztán bizonyos idő múlva jött a kész ruha, vagy a kész cipő. Kolozsvárt is például egész sereg embert vettek ki a szép eszűkből ezek a vigéczkedő cégtulajdonosok, vagy szabászok.

Tudunk eseteket, hogy Kolozsvárt igen sok embert teljesen felöltöztettek — Budapestről, itt felvett mérték szerint.

És míg itthon az iparos osztály és kereskedő alig tudta utóbbi időben a szűkös megélhetésre és az adófizetésre szükséges jövedelmet megszerezni, addig néhány budapesti iparos kolozsvári megrendelői után is szép üzleti jövedelmeket produkált.

Hogy a fővárosi és külföldi nagy iparosok és gyárosoknak a vidéki házalásról való felszabadítása és ügyvédeknek szabadon való garázdálkodása minő pangást idézett fel a vidéki ipar és kereskedelem terén — arról talán felesleges is beszélni.

Mindenki: az iparos, a kereskedő, de még a fogyasztó közönség is megérezte a vándor kereskedés és a házaló iparvigéczek korlátlan működésének káros hatásait, a fogyasztók különösen abban, hogy például az elkészített ruhát nem a minta szerint való szövetből kapta és hozzá még oly ára-

kat fizetett érte (ha bár részletenként is) a mely jóval meghaladta a helyi piacon divatozó árakat. Hogy mit értett az iparosoktól, arról a kereskedelmi és iparkamarák és az ipartestületek kétségtelen adatokat hoztak fel ismételt alkalmakkor.

Ideje volt már tehát, hogy a kormány maga is beléssa végre a helyzet tarthatatlanságát és a baj orvoslására határozza magát.

Ugyan ez a négy cikkelyes törvény nem szünt meg minden visszaélést, melyet a vigéczek a vidéki ipar és kereskedelem kárára elkövetett, de a bajok egy részét, ha gondoskodva lesz a kellő ellenőrzésről, minden esetre orvosolni fogja és mint ilyen csak helyesléssel kell fogadnunk.

Az idő már nagyon is megérett arra, hogy a kormány erősebb cselekvésre határozza magát, s csak az a sajnálatos, hogy a kormány azt a bajt, mely már majd egy évtizede pusztít, csak most látta meg.

De hát — úgy tartja a közbeszéd — jobb későn is, mint soha.

Politikai hírek.

Ugron Gábor jelöltsége. Mindszentről értesítenek, hogy a kerület választó polgárai a legnagyobb örömmel és lelkesedéssel sorakoznak Ugron Gábor zászlója köré. A jelölési gyűlésen, a mely legközelebb fog megtartani, a polgárságnak ez az érzése impozáns módon fog nyilvánulni, úgy hogy Ugron Gábor megválasztása teljesen biztosítottnak tekinthető. Azok, a kiket eddig jelölteként emlegettek, mint Máték Lajos dr. aradi és Lipkay Kálmán szegedi ügyvédek a tért teljesen átengedik azon országos érdekek szemében, hogy Ugron Gábor hatalmas ereje a mostani nehézségekben a magyar parlament számára megnyerhető legyen. Ily körülmények között a szegvári mandátum sorsa már is eldöntöttnek vehető, annál is inkább, mert Károlyi Imre gróf nem fél föl, sőt a Károlyi grófok Ugron mellett foglalnak a kerületben állást.

A legújabb főispáni botrány. Egerből írják: Rég nem látott viharos közgyűlés volt vármegyének a főispán önkénye miatt. Napirenden a választások voltak. Főjegyzővé Majzik Viktor ellenzéki 195 szavazattal megválasztották, Isak kormánypárti 80 szavazata ellen. Bíró József ellenzéki egyhangulag főszolgabíróvá választották meg.

Ezután tört ki a vihar. A főispán mind ok nélkül nem jelölte Galambos gyámkornokot a szolgabíróságra. A választott jelölő bizottsági tagok erre viszléptek. A főispán három kinevezett tagjával jelölt. Az eredmény kihirdetése után óriási izgalom támadt a közgyűlés tagjai közt.

A közgyűlés tagjai az asztalra és a padokra ugrottak és ököllel fenyegetőztek. A nagy zajból is kizugott:

— De a főispánnal!

— Ki vele, ki kell dobni!

A főispánt hívei szorosan körülfogták, az ellenzék fenyegető magatartása következtében.

Szederkényi Nándor, Beretvás és Alföldy a választásnak a napirendről való levételét követelték.

A főispán haláláspattan hallgatott. Az ellenzék magatartása oly fenyegetővé vált, hogy a főispán a gyűléstermet elhagyta.

Tíz perc múlva újra helyén állt. Az iszonyú zaj, tombolás, fenyegetés viharában állítólag szavazást rendelt.

Erre a szavazatszedő küldöttségek megtagadták a működést. Mintegy 40 kormánypárti jelentkező szavazásra. Az ellenzék iszonyú zaj és tombolás között tiltakozott a szavazás ellen. Tudni nem lehet, hogy mi történt. Állítólag Mintzer megválasztását hirdette ki a főispán.

Román förmedvény.

Brassó, okt. 18.

A hírhedt liga a tegnapi Ploestben tartott népgyűlést következő felhívással dobta össze:

Szeretett polgártársak!

Ismét egész idáig halott ezer év óta leigázott testvéreink szívteő fájdalommal kiáltása. A román nemzetiség igrálatlan hóhérai mind mélyebbre nyomják átkozott törököt a kebelbe. Nekik nem elég a tíz százados kínzás, sem az ember minden jogainak elkobzása, sőt kedves erdélyi és magyar honi nemzeti társaink folytonosan hulló vérvörnyit sem, ma a mi kárhazatos közönyösségünk kegyéből nem akarnak sem többet sem kevesebbet, mint megsemmisíteni a nemzetet és hogy elrabolják az egyetlen jogot, a mi még megmaradt, azt, hogy románul imádkozzanak a templomban.

A Kárpátokon túli románoknak nincsen ősi hazájukban csak is egyetlen joguk: hogy megtöltsék a magyar tömlőöket és hogy úgy agyonlövessenek a csendőrök által, mint a kutyák.

Ha pedig az életben maradtak ezen hallatlan vadág ellen felsírni merészkednek, mind csak őket állítják a törvényszék elé és itélik évekre, tömlőre és súlyos pénzbüntetésre.

Tehát a magyarok célja világos, mint

a napfény. Ők a mi testvéreinket a következő irtózatba helyzetbe akarják hozni; vagy legyenek mind magyarok, vagy rothadjanak csontjaik a tömlőcseben s a honmaradtak haljanak meg éhen.

Innen nincs menekülés. A tul lakó románok szomorú helyzetét nem lehet semmihhez hasonlítani, hogy ha nem a Törökországban lakó örmények annyira embertelen sorával. Törökök és magyarok ime a IX-ik század szerencsétlensége és gyalázata! Ne éljünk csalódásban. Ha az erdélyi és magyarországi románok elmagyarosodnak és a román nemzet félannyira szállítatik le. Románia csillaga lehanyatlík, a mi politikai és köznevelődési szerepünknek vége lesz a Keleten.

Énnélfogva, ha még kialudott volna is szívünkbel a szeretet a mi megfosztott testvéreink iránt, a mi saját érdekünk és nemzeti méltóságunk kell, hogy parancsolja, hogy ne maradjunk közönyösök a rettenetes véges csapással szemben, a melyet a mi román nemzetünk ellen készítenek.

Úp ezért ismervén arányaitokat és magasztos nemzeti érzelmeiteket, kértünk, vegyetek részt kicsinyek és nagyok a mi tiltakozó nemzeti nagygyűlésünkön — marde meeting national — melyet vasárnap délután két órakor a Lyeumba fogunk tartani. Pontban egy órakor a közönség, zene és lobogós társulatok az emlékpiacon fognak összegyűlni. Innen az indóházhoz megyünk a bukaresti tanuló fogadására, a kik kék lobogóval jönnek. Az indóháztól ugyanazon rendben térünk vissza a Lyeumba, hol a beszédek fogják tartani. Több szónok fog beszélni, úgy helybeli, mint bukaresti.

A kezdeményező bizottság.

Másnap az az e hó 18-án hétfőn Muresianu Aurél új szólott a brassómegeyi törvényhatósági gyűlésben:

„A román nemzeti pártot még akkor sem lehetne feloszlattnak tekinteni, ha feloszlatását nem miniszteri rendelettel, hanem a pesti országgyűlés által hasonló törvény által mondanák is ki.”

Ezen nyilatkozat ellen senki sem szólt fel. (Gasetta 221 szám.)

Azért nyomtattuk le magyar fordításban ezt a cikkelyt, hogy arra felhívjuk a kir. ügyesség figyelmét.

A kik elolvassák ezt a cikkelyt, azoknak tudniok kell, hogy ama cikkben a büntetőtörvénykönyv 171 §-ában meghatározott „gyűlöletbe való izgatás” foglaltatik.

A törvény ismerőknek azt is tudniok kell, hogy az 1847—48-iki sajtótörvény 33 §-szerint mindazok büntetőjogi felelősségre vonandók, a kik ily tartalom cikket átkölcönöznek, vagyis annak terjesztőivé válnak.

A „Gazetta” című ujság, mely e cikket lenyomatta Brassóban, tehát a magyar állam területén jelenik meg, ennek az ujságnak a szerkesztője — ki a cikket közölte — a fennbb említett törvénycikkely értelmében büntetőjogi felelősségre vonandó.

—r.

Az atya büne.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

IX.

(Folytatás.)

(28.)

Midőn az ország leggazdagabb és legmagasabb állású férfiai udvaroltak neki, de ő a szívét egy szegény katonának adta, kinek sírja messze idegen földön volt azokéval együtt, kik a Krimai háborúban a királyneért és az orszáért harcolva elestek.

Az Edge kisasszony szülei nem engedték hozzá menni, felbontották az eljegyzést, és az ifjú elhagyta Angliát, úgy, hogy Edge kisasszony és a szeretője soha sem találkoztak többé; de ő túl maradt a kedveséhez, és soha sem ment férjhez, az arcképét nappal egy gyémántos melltűken hordta, éjjel a párnaja alá tette.

— Ha meghalok, velem temessétek el

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. Október 20.

Baj van.

— Társadalmi ferdeségek. —

Soha sem emlegették annyit a társadalom számos baját, mint épen napjainkban, hogy a társadalom beteg, ezt elismerik még az optimusabbak is, csak az orvoslás módozataira nézve térnek el egymástól a vélemények. De itt aztán el is térnek alaposan. Az egyik egyszerűen tabula rasat akar csinálni a mai állapotok helyén, a másik csak a mai világ egyenlőtlenségeit akarja megkorrigálni. De hogy valami irányban javítani kell a társadalom állapotát: azt már mindenki elismeri, mert azokat, a kik a „minden úgy van jól, a hogy van” elvét követve, nyársopári nyugalommal nézik tovább a világ folyamát, sem akarom egyáltalán szóbahozni.

Hogy társadalmi viszonyainak egészésségesen, ezt, nemcsak a napjainkban mindjában tapasztalható elégedetlenség, a különböző társadalmi felforgató törekvések, melyek itt egyik, amott másik alakban nyilatkoznak (de nyilatkoznak majdnem mindenütt!) — bizonyítják; erről az elfogulatlanul szemlélő magunknak a dolgoknak folyása, a mai világ minden előitéletől ment, szembiztve vélemény is meggyőző. Nemcsak a gazdasági dolgokban, a birtok egyenlőtlen megosztásában keresendő a mai társadalmi veszélyes tanok és elméletek alapoka s a nyugtalanság, mely hova tovább nagyobb lesz a áterjed eddig érintetlenül hagyott talajokra is. — Nincs az a világboldogító társadalmi tan, mely megvalósítása esetén az ígért mértékben és tartóan érvényesíteni tudná majd a jólét általánosítását, mindenki számára elérhetővé

tételét. De el kel ismerni, hogy kisebb-nagyobb mértékben igazuk van ezeknek a szociális iskoláknak ama panaszok tekintetében, melyek az emberek önzése, haszonlése, kapzsisága, érzelmeinek erkölcsi világuknak mérhetlen alááslódése szempontjából emelnek. Önzők, haszonlósok és kapzsiak mindenkor voltak az emberek, épen mert emberek. Hanem az is igaz, hogy ez napjainkban ki van már fejlesztve a legvégső fokig. A mai világ embere előtt — akárhogy szépítsük is a dolgot — ugyszólván egyetlen cél lebeg: az élvezet. Az egész élet ebben konszumiódik: élvezni minél többet, minél változatosabb módon és minél mohóbban. Természetes, hogy ez élvezeteknek megszerzési eszközre: a pénz, soha sem volt olyan hajsza tárgya, mint napjainkban.

Szemünk előtt láttuk már letűnni a társadalomnak nem egy ünnepelt nagyartartott alakját az élvezetek megszerzési eszköze: a pénz miatt, letűnni a sárba, honnan nincs feltámadás. A „kis” ember nagyon jól látja ezt: tudja e mellett, hogy még igen — igen sokan vannak, a kik csillognak, fent ülnek a magasban és nagyartartanak, pedig a hogy amazokra kislát, rájuk is kisláthatna valami folt, mely örökre leszállítaná őket a magasból. A „kis” ember igen jól tudja azt, hogy ma erkölcsileg tiltott, de társadalmilag megengedett eszközök vannak, melyeken százak egész életre terjedő keresményét meg lehet szerezni talán pár óra alatt.

A társadalmi erkölcs az eszközök változásában alig volt még oly társadalmi ismeretű, mint napjainkban. A társadalom szankcionálna a machiavellisztikus elvet, hogy minden eszköz jó, csak a cél elérve legyen. És ha valaki egyszer felkapaszkodott a magasba, „azt mondják”-ok megbízhatatlan voltára utalnak azok, kik a siker előtt föltétlenül meg hajolnak, ha multjuk kétségessége történik hiánykozas.

Voltak-e valaha érzelmeink annyira semmitmondók, füresek, voltak-e képmutatásnak, egymás ámtásának oly társ, mint napjainkban? Soha a belső élet oly sivárságot az ismerős, a barát, a rokon, az embertárs iránt nem mutatott, mint manap. Nem csak az általános emberszeretet és emberieségi érzet szállt alá iszonyú mélységbe; de még azok az érzelme is, melyeknek alapja az egymáshoz közellét, összetartozás kellene, hogy legyen. A fűi, testvéri és rokoni érzések devalváltak rémségesen. Azt mondják, ma már nincs is rokon; legalább ha tenni, áldozni kell nincs; legfeljebb ha az élvezeteket kell megosztani.

Az általános emberszeretetet illetőleg pedig igaz ugyan, hogy a társadalom megteszi a magáét, midőn igen sok jótékony célra irányuló szövetkezésre gyűjt össze az egyesek erejét, de az „egyes” sokkal jobban ismeri a rideg elzárkózást. És, hogy az érzelmei és sivársága, az erkölcsi momentumoknak eme példátlan bántérszorulása mellett mi a mai világfelfogás a legtöbb dolgon, hogy ez az elvadulás és süllyedés jósztó benyomással gyakorolja ránk, arra nézve nem kell egyáltalán a pesszimista fekete szemtvegén át tekinteni a dolgokat. A szülő és gyermek viszonya, régi bensőséggel teljes köteleke meg van lazulva. A házasságok ürességére elég bizonyíték a sok „édeske” valóper s a még tudvalévő szabadoncz-vizony, mikor férfi is, nő is, ki jobbra — ki balra igyekszik kárpótolni magát azért a boldogságért, melyet otthon fel nem talált. A nő a korábbi rajongás nemes imádat tárgya, mi lett a férfiszemben? Egyszerű eszköz, melyet csak addig érdemes megbecsülni, míg rá nem un.

Bizonyos, hogy olykor mindezeknek épen ellenkezőjével is találkozunk, szomorú is lenne, ha mindenütt egyforma sivárságot látnánk. De azért általában, a mai ember gon-

dolkozásában, a nemessen emberiesre válás fordulatát mint egy kitűnő toll e helyen írta korábban, a jelekbel nem tudom levelezni. Ellenkezőleg e nemessen emberiesre válás fordulatának még csak ezután kell bekövetkeznie, ha csak a társadalom végkép felbomlani nem akar, mertalékalul esvén valamelyik világboldogító szociális-iskolának. És nem az emberi gonoszságoknak mai nap nagyobb és elterjedtebb voltáról beszélek itt, mert csálók is voltak bizonyára minden időkben, rablók és gyilkosok is akadtak korábban is. De beszélek az általános erkölcsi érzék iszonyú meglazulásáról, érzelmeink megbízhatatlanságáról, minden társadalmi viszony szerfelett gyöngye, szakadozó voltáról. Mintha visszatérne a régi kornak az önző egyéni, érdekharczot jellegző mondaná: „Farkas az ember az embernek, nem ember!”

Nem is az tulajdonképen a pesszimista, ki elfogulatlanul moglítja a mai idők baját, ki nem disputálja magára, hogy bársonyos tapintatú rozást fogott, holott hegyes tövis szurta meg a kezét; hanem az, a ki látván a bajokat, azok gyógyítása fölött esik kétségbe s azt mondja: vége van, el kell veszni a társadalomnak, mert nagyobbak vétkeik, mint a bibliai két városnak, melyet az Ur kéntköves esővel pusztított el! Van bizonyára nem egy biztató jel, hogy a társadalom, ha el is tévelyedett, minden nagyobb rázkódás nélkül megfogja találni a maga boldogulása helyes útját. E részben nem olyastam hamarjában találóbbat annál, mint a francia közársaságunk most lelépett miniszterelnöke mondott egy lyon-i banketten, szólván a mai társadalom bajairól a gyógyításukról. „Erkölcseinket törvényeinkkel együtt reformálni kell — mondá ő.

Az előitéleteknek el kell tűnniük. Az élet kiváltáságosainak, azoknak kik feleslegét élveznek, végre magasabb értelemben kell felfogniok, szociális kötelességeiket és rá

ere egy kerékpáros esik. Mint közlekedő eszköz már azért is számot tevő tény, mert a kolozsvári bérkocsik számát rendszeresen feltűnül. Kolozsvárt ugyanis bérkocsi van, 25 kettős és 74 egyes bérkocsi. Három háromkeresek is rója az országutakat éjjelenként, mert nappal nem mernek kerekéskülni, röstellik mutogatni magukat a biciklizni omnibuszon. Van két (tanulmány) két ülés és egy három üléses kerékpár. Ezek inkább kuriózum számba mennek, hanem komolyan számot kell vetni azzal, hogy a kolozsvári kerékpáros hölgyeknek nem adnak. Ők ugyanis negyvenegyen vannak és így minden tíz férfi biciklistára egy hölgy kerékpáros esik, a mi elég szép arány, tekintve a mi társadalmunk konservező felfogását kerékpáros hölgyeinkkel szemben. Jó volna, felhasználva a mostani napokat, egy özi-felvonulást rendezni Kolozsvárt. Ezen részt kellene, hogy vegyenek az összes férfi és női kerékpárosok. Ez egyenlőn imponáns lenne. A sétatér mindkét oldalán és a középső szék ut is tele van kerékpárossal. Ezt a felvonulást úgy kellene csinálni, hogy azon elől haladjanak a hölgyek, utána a kolozsvári kerékpárosok egyenruhás tagjai, utánuk az egyetemisták az utcákon és országutakon haladó kerékpárosok s a vad biciklisták.

Ezek díszmenetét a tandemek és a trikók zárnak be. Elvonulás a két gyarmati líra sorban történik, az egyes sorban biciklizőket a mint kérték a nyári színház előbe, szakasza kanyarodva, kettős sorban haladnak a középső uton. Ily tömeges felvonulás; ha a biciklisták összehajlítják a lábukat, lerontanak a kerékpárok ellen nyilvánuló előítéletet. Másrészt a szöveget hozza be, hogy abból fényes bicikliző csarnokot létesíthetne a bicikliző egyetemen a sétatéri pályán.

— **Afrikai falu.** Bármennyire civilizálódott, irányvonalozódik és nivellálódik is Kolozsvár a papíron, kitűn a területen sok minden a régi módi szerint halad, vagy maradt. Ilyen maradásban pihen a Győrffy-utca-utcai város rész. A ki egy afrikai falu specializálásában kíván gyönyörködni, az ne látja sokat utazásra, hanem csináltasson lakást s ha esik, ha nem, ezzel induljon a győrffy- és pata-utczák külső régióinak. Látványos rendetlenül elszórt ház csoportokat, apró vityillókat, feneketlen sártengert, nyomorúságos kintézt fémleztelenben születtek, sok és több be nem táblázott s ki tett, nyolcgyermek stb. stb. Nem irunk le mindegyiket, hogy ne fosszuk meg az utazókat a szemtelenség felfedezésektől.

— **A furfangos oláh.** Togyer Szimion, egy Szimion Togyer, valahogy így hívták, — katonai viselt ember volt és igen ravasz. Kolozsvárhoz egyik közel fekvő községben lakott, a hol birtoka van egyik kolozsvári iparosnak is. Ez a Togyer fogta magát és megfenyegette a gazdatiszt írást. Ugy utána, hogy a leggyakorlottabb szemet is tévedésbe ejthette. Mikor aztán jól tudta aláírni a nevet is, — apró nyugtákat állított ki a tiszt nevében s azokkal koronkint beállított Kolozsvárra, hol a birtok tulajdonosa, grantatlanul fizette ki azokat. Legtöbbször e kéredzések arról szóltak, hogy a tiszt egyik másik paraszttól mennyi összegért vásárolt a birtok számára trágyát. A furfangos oláh véletlenül jött rá a birtok tulajdonosára és rögtön jelentést tett róla. A csendőrség azonnal letartóztatta a parasztot, hogy több oláh paraszt is ludas a dolгодban. A csendőrség többeket letartóztatt és tömlőzbe kísért. Most már a tulzó román lapok felsőhajthatnak: véreinkkel vannak tele a magyar tömlőzők! De hát én is tudom, ki tehet róla?

— **A tornavivoda átalakítása.** A kolozsvári tornavivó egyet az intézet helyiségét a modern közegészségügyi kívánalmaknak megfelelőleg akarja átalakítani. Mivel azonban az egyetletnek nincs pénze, természetesen a városhoz, mint az épületek városához fordul segítségért. Így első sorban a vízvezeték és csatornázás bevezetését óhajtik, mire nézve a tanácsos már be is adott a kérelmet. Így nyilatkozik az ügyről a K.—r. megemlíti, hogy a tornavivó egyet és a tornavivó csupán indítványt tettett a rendezési javaslat tárgyalása alkalmával arra, hogy a Wesselenyi Miklós báró által tervezett átalakításokhoz a város hozzájáruljon. Azonban a választmány kimondotta, hogy tekintettel a város szűk anyagi viszonyaira, nem kíván a vízvezeték és egyéb áldozatot. Megelégszik azzal az elkészült támogatással, a melyet a város az egyetlet az irányu törekvéseit kísérte a f. é. évben is, hogy az rendeltetésének megfelelően ne jusson a Lőröde sorsára, melynél a jövőre sportnak is, a városnak is kára volt. A város jóindulata lehetővé tette, hogy a torna épület most már rossz időben is megépülhessen a Szappan utczák felől is, a Szék utczák felől is. Ez és egyéb intézkedés elősegítette, hogy a tornavivoda, melyet eddig a város helynek tekintettek, most már köz-

ponti területen levő hely lett, melyet nem csak a hajdani kényszer tornászó iskolások keresnek fel, hanem a felnőttek is sürűben kezdik felkeresni és áldozatoktól sem riadnak vissza, hogy azt, az intézet rendeltetésének megfelelő módon berendezhessék.

— **Erdélyi pince egyet borraktára.** A kolozsvári pályához közelében épült s beomlott pince egyet borraktár boltozata maradt a régi stádiumában. Csupán a pince előreszénél levő iroda helyiség építéséhez kezdtek hozzá. A boltozat újból való kiépítése az idénről már elmarad. Azzal meg várják a miniszter határozatát, a melyet tervre nézve fog adni.

— **Orvosi szakülés.** Az Erdélyi Múzeum-Egyet orvosi-természettud. Szakosztályának folyó 1897 évi október hó 22 napján d. u. 5 órakor az élettani intézet helyiségében orvosi szakülést tart. Tárgyai: 1. Purjesz Zsigmond: Thetapentis nem családások és azok okai. 2. Dr. Genersich Gusztáv: Az intubációról.

— **A rongyos egyet részére Gróf Teleki Lászlóné —** Paget Ilona ömöltsága 10 fírt adományozott, miért fogadják halás köszönetünk nyilvánítását. — A rongyos egyet nevében: Bárd Bányfi Zoltánné egyt. elnök. Elek Gyula, egyt. titkár.

— **Unitárius lelkész kör gyűlése.** Unitárius lelkész-kör alapszabályait, mint értesítünk, az E. K. Tanács megerősítette s kör f. hó 23 án (szombat) d. e. 10 órakor gyűlést tart, melyen Gál Miklós budapesti lelkész fog felolvasást tartani. A Dávid Ferenc egyet évi közgyűlést szintén 23-án d. u. 3 órakor tartja meg, melynek tárgysorozatában igen érdekes dr. Brassai Sámuel elnöki székének a betöltése, továbbá a választmány kibővítése; a központi választmány és a fiók egyetlek évi működéséről szóló jelentések. A gyűlésen Györfi Ferenc sz. mihályi lelkész fog felolvasni.

— **Műkedvelői előadás.** Dóván, a Redoute nagytermében 1897 okt. hó 23-án műkedvelői előadással egybekötött hangverseny rendeztetik. Az estély tiszta jövedelme a fejedelmi „Bethlen-kapu” felállítására fordítatik.

— **Léhocz Lajos étterme** tegnap este érdekes lakodalom folyt le. A Pongrácz bandájának egyik kitűnő cigánya tartotta lakodalmat. A lakodalmat ezuttal azért említjük fel, mivel bátran kuriózum számba megy. Ott voltak az összes kolozsvári cigányprimások családjaikkal s az éttermet egész zsúfolásig megtöltötték s vígan mulattak a kora reggeli órákig.

— **Szomorú jelentés.** Magyar Ágnes, Dr. Magyar Károly Alsó-Fehérvármegyei tiszti főorvosa, neje szül. Ludvig Berta és gyermekeik Ferenc és József, Benedek József férjezett Szele Ferenc m. kir. vasuti főmérnök; Benedek Ida férjezett dr. Bartók György szászvárosi ev. ref. lelkész és gyermekei; Benedek Gábor árvaszéki elnök tájélatos szívvel tudatják Magyar Sándor Kolozsvármegyei bizottsági tagjának, 1848—49. honvédnek 68 éves korában, folyó évi október hó 17-én esti 6 órakor, hosszas betegeskedés után után Apahidán történt elhunytát. Az övéhez a legodaadabb szeretettel ragaszkodó jó testvér, sógor, nagybátya, unokatestvér és rokon hullt porai Apahidán október hó 19-én d. u. 4 órakor tartandó rövid halotti ima után Nagy-Enyedre szállítván, az ottani indóháztól október hó 20-án d. e. 11 órakor fognak végső pihenésre az ev. ref. sírkertbe kísértetni. Béke hamvaira, áldás emlékének!

— **Az örfjögő rémtette.** A torontalmegyei Masteri községben nagy izgatottságot keltett egy örfjögő rémtette. Szép Mihály tanácsfai örfember az uton lofogta Bremer Péter gazdamber nyolcz éves gyermekét, feltepte az inget s egy véddel szíven szúrta. Természetesen azonnal letartóztatták. Kihallgatása alkalmával azt mondta, hogy neki megjelent szűz Mária, s azt parancsolta, hogy áldozzon föl egy ártatlan gyermeket, mert különben elpusztul a világ. A ügyet most a zombolyai járásbírószág vizsgálja.

— **Öriási termés-özüst.** A legnagyobb eddigelé talált termés-özüsttömb Amerikában van. Tavaly találták Aspen-ban, az ugynevezett Smuggler-bányában. Munkaközben az egyik munkás csákányával egy igen kemény tárgyra akadt, mely később termés-özüstnek bizonyult. Ennek a „Nugget”-nek a súlya 1650 kgr. és értéke 100.000 forintnál is több. Transzportálása több napot vett igénybe, mert jóval nagyobb az addig ismert legnagyobb özüstdarabnál is, melyet néhány évvel találtak a Gibsen-bányában és a mely 150 kgr súlyú.

MŰVÉSZET.

Színházi hírek. A gyimesi vadvár, melynek minap kitűzött előadása S. Áldor Juliska hirtelen közbefjött betegsége miatt elmaradt, vasárnap okvetlen színre került.

Bozóti Márta, Csiky Gergely 6 év óta nem adott színműve szombaton új betanulással kerül színre a következő szereposztással: Bozóti Márta: K. Szerényi Gizella; Kálnai: Pataki; Villányi: Janovics; Goszányi Miska: Rózsahegy; Czirokné: Havasi Szidónia; Édes Lőrincz: Szentgyörgyi; Dávidházi: Bartos; Elek: Fűredi; Vilma: Ráska; Emilia; Babóci: Leóvey; Mancs: Magyar; Manesné: György Ilona.

Troubadour-t holnap másodszor

adják, ugyanazzal a szereposztással, páratlan bérlet számban.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

A kormánypart és a provizorium.

Budapest, okt. 20.

A szabadelvű párt tegnapi értekezletén Pulszky előadó rövid ismertetése után, minden vita és változtatás nélkül eltagadták a provizoriumot.

Pártértekezlet.

Budapest, okt. 20.

A néppárt tegnap értekezett a provizorium javaslata ügyében. A párt eddigi helyiségei szűknek bizonyulván nagyobb tágasabb klubhelyiséget béreltek, s beköltöztek a Kossuth párt helyiségeibe József-utca 10 sz. alá.

Az értekezleten Molnár János pártelnök felolvasta Marsovszky Endre képviselő levelét, a ki tulságos elfoglaltsága miatt ezen állásáról lemondott, s helyébe a párt Buzáth Ferenczet választotta meg. Ezután a provizoriumra vonatkozó javaslattal foglalkozott a párt, s a javaslat ügyében meghozta határozatát a párt álláspontját illetőleg. A párt részéről interpellációt jelentenek be a ház legközelebbi ülésen, és pedig Buzáth Ferencz, Szentkereszty főispánnak a Majláth püspök elleni tüntetés végett, kér felvilágosítást. Interpellálnak Szalavszky Rakovszky féle perből kifolyólag Kramán ügyész eljárása miatt. Lesz még interpelláció a Kloch báró fegyelmi ügyében a zsolnai pénztári rendtelenségek és a Ballagi féle egyetemi előadások tárgyában.

Ki tüntetések.

Budapest, okt. 20.

A brüsszeli kiállításra az erdélyi részekből diszoklevelet nyertek: Erdélyi pinceegyület, Deutsch B. József és Földváry László.

A horvátországi pótválasztások.

Budapest, okt. 20.

A horvát országos kormány a legközelebbi napokban ki fogja tűzni a pótválasztásokat, még pedig november 10. és 11. napjaira, hogy ily képen a november közepén összejövő tartománygyűlésben teljes számban lehessenek jelen a képviselők. E választások leginkább a lelketlen izgatók által felbujtogatott vidékeken fognak végbemenni, a miért is nem kis aggodalommal néznek e választások lefolyása elé; a kormány minden óvó intézkedést megtesz, hogy a választások nyugodt lefolyása biztosíttassék. Az eredményt illetőleg, általános a vélemény, hogy az a nemzeti pártra kedvező lesz, mivel hat kerületben jelöltjeinek győzelme bizonyos, csak a hetedikben, a bródi kerületben valószínű, hogy az ellenzék jelöltje, Blic ügyvéd, ki nagy népszerűségnek örvend, fog megválasztatni.

Munkácsy állapota.

Budapest, okt. 20.

Munkácsy Mihályról az a hír volt elterjedve, hogy utolsó óráit éli. Budapestben lakó rokonai tegnap táviratot kaptak, mely tudatja, hogy a nagy mester állapota változatlan s a lapok hírei valótlanok.

17 párba ügy.

Debreczen, okt. 20.

Gallovich Jenő hírlapíró, ki 17 párba ügy miatt állott a törvényszék előtt, két évi államfogházatot kapott; 12 ellenfele pedig, nagybábára vidéki hírlapírók és hivatalnokok, 2—3 hetet.

Anarchisták Fiumében.

Budapest, okt. 20.

A magyar kikötővárosi rendőrsége nyomára jött egy anarchista bandának, melynek tagjai hajójukból, Olaszországból, kiűzetvén, Fiumében telepedtek le. A rendőrség azonban neszét verén műtelepedéstiknek, részben kiutasította, részben eltolcoltatta a gyanús egyéneket. A városi fogyasztási hivatal főnöke, Dluhai József a napokban Abbaziából keletve, a következő lakonikus tartalmu le-

velező lapot kapta: „Órái meg vannak számolva, készítse el végrendeletét! Fogadja az anarchisták utolsó üdvözlését”. Azt hiszik, hogy nem pusztá gyerekek csínyről van szó, s azért a rendőrség kiküldötte titkos ügynökeit, hogy a nyomokat kutassák.

Hamis kártyások.

Budapest, okt. 10.

A debreczenihez hasonló eset fordult elő hamis kártyázásokkal a Nagyvárdról Kolozsvárra haladó vonaton.

J. H. mérnök három utassal kötött ismeretséget, kik ferbli játékokat ajánlottak. A mérnök játszani kezdett és igrálmatlanul vesztett.

Jelentést tett a rendőrségnek, mire küldt, hogy az illetők ismert hamis kártyások, kik alnéven mutatták be megukat.

Botrány Szentesen.

Szentés, okt. 20.

Láng József Szentés város tiszti ügyésze tegnap a „Függetlenség”-ben egy nyilatkozatot tett közzé, a melyben a többek közt a következőket írja. „Vadnay Andor főispán, minden előzetes hivatalos vizsgálat nélkül, pusztá feljelentésre, felfüggesztett állásomtól azért, mert én Szentés város árvalázi adosai ellen indított peres eljárásnál, állítólag jogtalanul vettem fel ügyvédi díjakat a beperelt felektől.”

En eljárásomat jogosnak tartottam s annak tartom ma is és ezen eljárásomat nyugodtan bizom Magyarország ügyvédi kamarájának ítéletére. Ennek dacára, midőn hírt vettem, hogy engem a főispán állásomtól fel akar függesztetni, azonnal láttam, hogy benem nem a hivatalnokot, nem az ügyvédet, hanem az ellenzéki embert akarják bojkottálni.

Elmentem tehát Vadnay főispánhoz, ki pusztá feljelentésre, minden hivatalos vizsgálat nélkül, indította ellenem azt a házjást s azt mondtam neki:

— „Uram” ha én utjában állok valakinek, miután én valami nagy lelkesültséggel különben sem jöttem ide, szívesen itt hagyom az ügyézi állást, csak ügyvédi reputációm, indokolatlan fegyelmi házja által meg ne huzoztassam. S ha a főispán ur abban a véleményben van, amit én ugyan soha sem osztok, hogy engem a teljesített munkámért felekkel szemben a díj nem illet meg, akkor azokat visszatérítem, de állásomról is lemondok.

Mert ha nekem jogos munkadíjamat sem szabad felszámítani, akkor én itt ezen ügyézi állásban ekszisztenciámat biztosítva nem látom.

Vadnay főispán, (aki a legnagyobb szíveséggel fogadott s szíjjárral kínált meg s azt meggyújtotta), mindenek előtt kijelentette, hogy boldog volnék, ha a felekkel szemben felszámított díjakat visszatéríteném. Aztán szemrehányást tett, hogy én a negyvennyolczas körbe járok és az ő ellenségeivel ezimbórálok és felhívt, hogy járjak a kormányparti kaszinóba.

Egyben kijelentette, hogy lemondásomra nincs semmi ok, ő egyrinésegemmel rokon szíven, de politikai társadalmi magamtartását nem tartja helyesnek. Egy tiszti ügyésznek — így szólt — alkalmazkodnia kell felettes hatóságához. S miután én kijelenttem, hogy én nekem az ellenkező özőlom nem is volt, ő megnyugtatózott, hogy miután a felfüggesztési végzést már meghozta, azt meg nem változtathatja. De biztosít róla, ügyemet egy hét alatt lejárattja és nem lesz semmi bajom.

En ekkor kijelentettem a főispánnak, hogy engem nem a szentesi ügyézi állás vezetett Csongrádmegyébe, hanem elvbarátainak ama biztatása, hogy ha itt a közéletben előnyösen ismertetem meg magamat, akkor itt valamelyik kerületben fellépnek és megválasztatnak országos képviselőnek.

Erre a főispán, aki engem zsarolással vádol és főbenjáró büneimért állásomtól felfüggesztett, azt ajánlotta, hogy miután Helfy halálán van s a kerület pár nap alatt megsüresedik, lépjek fel kormányparti programmal, ő támogatni fog s megválasztatásomat keresztül viszi.

Ime, Vadnay Andor szemében, ha elveimet megtagadom, az általa kifogásolt ügyézi eljárásom dacára, kormányparti jelöltnem nem csak kifogástalan gavyallárnak és becsületesnek talál, de ígérete szerint meg is választat. Ezek után van-e szükség arra, hogy akár én, akár szentesi elvbarátaim bizonyítgassák, hogy az ellenem indított fegyelmi eljárás csak egy erkölostelen kormányzati rendszer gyalázatos politikai házjánál nem egyéb.

Erre ma a „Budapesti Tudósító” köznyomatok lap Vadnay Andortól a következő nyilatkozatot teszi közzé:

„Szentés városának magánfelek megszarolása miatt állásától felfüggesztett ügyé-

sze, a „Függetlenség” című újságban egy nyilatkozatot közöl velem folytatott állítólagos beszélgetéséről. Addig is, míg a fegyelmi és az annak nyomán előreláthatólag folyamatba teendő bünvádi eljárás fentnevezett tisztviselő súlyos vétségeit megállapítja és megtorolja, kénytelen vagyok annyit kijelenteni, hogy nyilatkozatának velem foglalkozó része elejétől végéiglen kortes észlra gigondolt hazugság. A szegvári választáshoz akar a „Függetlenség” ily módon csinálni hangulatot. Vadnay Andor s. k.”

A főrendiház ülése.

Budapest okt. 20.

A főrendiháznak ma igen érdekes ülése volt. A tagok is szokatlan nagy számban jelentek meg.

Toth Vilmos elnök lelkes szavakban emlékeztet meg az utóbbi napok eseményeiről.

A budai várakban történtek ugyan, a régi elmúlt dicső napokra emlékeztettek.

Vilmos császár tosztja, a király szobor ajándéka egészen felvillanyozta a nemzetet.

Indítványozza, hogy a királyhoz hódoló felirat intéztessek. A főrendek felállva hallgatták az elnöki beszédet, s a végén lelkes éljenzésben törtek ki.

Nyomban rá felolvasták a Gyulay Pál által szerkesztett hódoló felirat szövegét s egyhangulag elfogadták. Ezután következett a mentelmi bizottság jelentése.

A többek közt az előadó azt javasolta, hogy a főrendiház Majláth Gusztáv püspök mentelmi jogát függeszse fel, mert egy 14 éves protestáns leányt Komáromi plebánus korában elkeresztelt.

Eszterházy Móríc gróf ez ügyben zaklatást lát s ellenzi a mentelmi jog felfüggesztését.

Wlassics miniszter kimutatja, hogy a 18 év előtti elkeresztelés törvénybe ütköző cselekedet.

Zichy Nándor gróf szerint az egyház szolgálja addig engedelmeskedhetik az állam törvényeinek, míg magasabb állásai kötelességével nem jön összeütközésbe.

Bár itt nem áll fenn az eset, mégis zaklatást lát.

Wlassics miniszter Zichy beszédjét az anarkia hitvallásának mondja.

Zichy élesen fefel erre vissza a miniszternek.

Több felszólalás után szavazásra került a sor s a többség a mentelmi jogot felfüggeszteni határozta.

Verekedés a Reichehrathban.

Budapest, okt. 10.

A Reichehrath tegnap este folytatta üléseit egészen éjjeli 1 óráig. Ezalatt összesen 13 névszerinti szavazás volt. Egy órakor a képviselők annyira hajba kaptak, hogy formálisan elkezdtek egymással verekedni, úgy hogy az ülést be kellett zárn.

Szerb kormány lemondása.

Budapest, okt. 20.

Belgrádi táviratunk jelentik, hogy a szerb kormány lemondott. Sándor király elfogadta a lemondást.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Nyilatkozat.

Az „Ellenzék” tegnapi számában közölt Zugrászat cikkre kijelentem, hogy irodámnak törvényes alapja van, s a fővárosi hason irodák mintájára létesült, melyhez a Zugrászat gyanúja sem férhet.

Ennek elbírálását nem irigyeinkre — hanem a szakértelmess kereskedő világra — kik ennek észszerűségét ismerik — bízom.

Nyugodtan nézünk a bíróság határozatainak elibe, mely hivatva lesz véget vetni ellenségeim részéről indított haszontalan házjának.

Weisz Ignázt.

A helybeli állami polgári leányiskolához iskolaszolgálat keresek. Ezen állásért oly kiszolgált katonák folyamodhatnak, a kik nősek és gyermektelenek. Jó bizonyítványokkal udvaroknál szolgált egyének is jelentkezhetnek. A józanélet, rend és tisztaság-szeret mindenek felett megkívánatik. — Jelentkezhetni a polg. leányiskola igazgató-ságánál, Belfarkas-utca 9 sz. a.

663 - 1897. végr.

853. 1-1.

Arverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1896. évi 9144. számú végzése következtében Sipos Gábor ügyvéd által képviselt a kolozsvármegyei tak. pénztár javára Móricz Lajos és társai ellen 100 frt s jár. erejéig 1897. évi január hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 336 frtra becsült házbeli butorok, bilyok és szekerekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. jbiróság 10734 - 1897 sz. végzése folytán 100 frt tökéltetés, ennek 1896. évi augusztus hó 8. napjától járó 6% kamatai, 3 frt 75 kr. óvás, 1/4% váltódíj és eddig összesen 3 frt 50 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Mórban adósk lakásán leendő eszközlésére 1897 évi október hó 22-ik napjának délelőtt 9 órája határidővel kitétetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1897. évi október hó 4. napján.

PIGER JÁNOS,
kir. bír. végrehajtó.BITTÓ REZSÓ
KOLOZSVÁRT

— (uri divat, kalap és fehérnemű kereskedése) —

Főter II. szám. (Bell-ház.)

Ajánlja dus választékban berendezett ezikeit gyári áron, u. m.: angol- és belföldi kalapok, ingek a legjobb francia szabás szerint a világhírű Schroll-féle schiffonból, gallér, kézelő, zsebkendők, bőrkessztyűk, esernyő, sétatobok, utazó-czikkek, lábttyuk, harisnyák és nyak-kendő különlegességekben. Jaeger tanár-féle normál ruházati cikkek füraktára, alsó ingek és nadrágok. Angol esőköpenyek. Kocsitakarók, utazó plaidek. Francia és angol illatszerek. — Szappan és toilette cikkek.

638. 24-24.

Videki megrendelések a legpontosabban eszközöztetnek.

Szolid kiszolgálás és szabott ár!

„Elvem csekély haszonnal nagy forgalmat elérni!”

IN BALNEIS SALUS!

Az egészen ujonnan épített s a modern igényeknek teljesen megfelelő gőzfürdő, a minden kényelemmel berendezett intézet a sétátér elején fekszik s a város minden részéről könnyen elérhető.

A jó hatású gőzfürdő,

mely nemcsak mint legjobb bőrtisztító és felfrissítő, de számtalan bántalmakban, mint kitűnő gyógyfürdő, kiválólag közsvény és minden szervezeti csúz, ugyszintén farzsába (Ischias), izommerevedettség, idegfájdalom, egyszerű nátha stb. ellen a legjobb sikerrel használtatik a különféle meleg és hideg zuhanyokkal és légfürdővel, mely összes helyiségek gőzfűtéssel vannak ellátva.

A gőzfürdő urak részére minden hétfőn, kedden, csütörtökön, szombaton, vasárnap és ünnep-napokon reggeli 6 órástól 1 óráig vehető igénybe.

Gőzfürdő nők részére szerdán és pénteken reggeli 8 órástól 1 óráig, hasonlólag szerdán délután 2 órástól 5 óráig leszállítva.

A diána-fürdő intézetben minden időtájban igénybe vehető a legkényelmesebben ellátott porcellán- és rézkádás melegfürdők, az utóbbiak nagyobb kényelem végett, főképpen gyengékedőknek és betegeknek azonnal hához vitetnek. Ugy a gőz-, mint a kádfürdők naponta a legillendőbb árban élvezhetők. Továbbá a testi tisztaságot mindenekfelett előmozdító meleg tükörfürdőkben alkalom nyújtatik naponta délután 2-5 óráig (kivéve szerdát, mely a női gőzfürdőnek van kitéve), nemcsak a költséget kímélő közönségnek, de főképpen tanuló ifjúságnak 30 kr-ért részvehetni.

Amit is ezennel a t. közönségnek tudomására juttatva, tekintetbe véve a tetemes kiállítási költségeket, egyszersmind számos részvételre felkéri.

848. 2-5.

Kolozsvárt, 1897.

A Diána-fürdő igazgatósága.

A Kolozsvári központi vasút r. t. mint a Magyar Általános Hitelbank szénoosztályának képviselősege.

Központi iroda: Belmagyar u. 6. Raktár: Vasút mellett, saját telephely.

Hirdmény.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a magyar általános hitelbank szénoosztályának képviseletével s illetve urikányzsilvölgyi (Inpényi) közösen bányából származó s alatt osztályozott szénoanyagok kizárólagos eladásával bizattunk meg.

Eladási területünk:

1. Kolozsvár város és vidéke;

a következőleg felsorolt vasutvonalak:

2. Kolozsvár—Mezőtelegd;

3. Kolozsvár—Deés—Zilah;

4. Deés—Beszterce;

5. Kolozsvár—Gyéres—Kocsárd—Tóvis—K.—Kapus;

6. Gyéres—Torda;

7. Kocsárd—Marosludas—Marosvásárhely—Szászrégen;

8. Marosludas—Beszterce;

9. Tóvis—Gyulafehérvár—Piski—Petrozsény;

10. Gyulafehérvár—Zalatna;

11. Piski—Vajdahunyad.

Az eladásra kerülő elismert kitűnő minőségű szén következő osztályozás szerint szállítatik:

1. Lupényi darabos szén.	6. Lupényi portment. akna szén II.
2. „ salón szén.	7. „ akna szén III.
3. „ kocka szén.	8. „ dara szén.
4. „ dió szén.	9. „ raktári perszén.
5. „ rostált akna szén. I.	10. „ korvaszó szén.

Azonkívül elfogadunk megrendeléseket:

I. a felső-sziléziai (zaborezei) bánya dió pirszén

II. „ kocka „ szállításra.

Az eladás helyét Kolozsvárt bérmentve hához szállítva többi állomásokra Lupény állomáson kocsikba rakva, esetleg megállapodás szerint rendeltetési állomásra bérmentve eszközöltetnek.

Árakkal, méltányos szállítási feltételekkel s egyébb a szénoszállításra vonatkozó felvilágosítással bármikor s postafordultával szivesen szolgálunk. Pontos, gyors és kifogástalan szállításra kiváló gondot fordítunk. Megrendelések csakis hozzáuk eszimezők.

Kolozsvár, 1897. év június havában.

A kolozsvári központi vasút r. t. mint a

Magyar Általános Hitelbank szénoosztályának képviseletsege.

Az 1895. évi ciroi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyorshatású a test bármennemű csúszos bántalmai, u. m.: köszvény, csúz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, a mennyiben gyakrabban idűtőbb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapest: Török József ur gyógyszerárában király-utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszerárában váci-körút 17. sz. — Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S.-A.-UJHELY, 141. szám.

Videki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Ugyszintén: Fráter László, Hincz György, Székely Miklós, Wolff János urak gyógyszerárában.

781. 8-10.

Van szerencsém a t. cz. verőim, nemkülönben a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a szép-utca 1. sz. alatti

DÉLIGYÜMÖLCS NAGYKERESKEDÉSEMET

tetemesen megnagyobbított raktárral a Hid és Kornis-utca sarkán levő Ferenczy-féle palota nyílt üzletébe, alatti törvényszéki-leg bejegyzett cég alatt helyeztem át.

Egyidejűleg ajánlom raktáromon nagymennyiségben levő narancs, citrom, mandula, malozsa, füge, datolya, törökszilva, malaga-szőlő, mo-gyór, maroni, különféle kávé, thea, rum, csokoládé, caviár, cacao, thea sütemények, cognac, asztali, csemegé és gyógyborok stb. stb.

Nemkülönben a t. cz. színházlátogatók részére benbonok, égetett mandulák, töltött csokoládék stb. stb.

848. 2-3.

Szolid kiszolgálásról előre is felelek!

Távirai czimem: PÉTERFFY MÓR, KOLOZSVÁR. Teljes tisztelettel PÉTERFFY MÓR, déligyümölcs kereskedő, KOLOZSVÁR, HID-UTCZA.

Asztalos- és kárpitos bu or nagy raktár: Kolozsvár, Bel-monostor-utca 8-10 szám.

A helybeli és vidéki n. é. butorvásárló közönségnek szives meglepetés végett kizárólagosan saját műhelyeinkben készült, dus választékú

butorraktárunkat

van szerencsénk igen becses figyelmébe ajánlani

Allandóan raktárt tartunk minden styben, u. m. barok, angol, renezan, teljes ebédli és hálószo-ba berendezésekből, szalon garnitúrákat a legelőgásabban kiállítva, mindenféle egyes butor-darabokat, egy-zerű és finomabb kivi eiben, továbbá elvállalunk minden szakmánkba vágo munkákat, rajz szerinti elkészítését, ugyszintén bármily javításokat, vagy átalakításokat a legelőgásab-ban.

B. trak vagyunk megjegyezni, hogy tollánk vásárlót butorhért a teljes jóállást elvállaljuk, m. vel minden egyes asztal-os és kárpitos butor darab s a j á t felügyeletünk alatt jó és csak le-jobb erővel előállított, a kor minden ki-ánalmainak me-felelő saját rész-tményű munkákkal szolgálunk.

A n. é. közönség igen b. eses pártfogását kér-jük

kiváló tisztelettel

746. 11-40.

Gaál és Molnár.

Raktár: Belmonostor-utca 8-10. szám. — Műhely: Kis-Kandia-utca 2. szám.

Olcsó gyógyfürdő otthon!

A MILLENÁRIS KIÁLLÍTÁSON KITÜNTETETT

„Vásártelki természetes vaslápsó“

(Eisenmineralmoor),

a francensbádi moorfölddel szemben 77%-os kénsavas vaséleg tartalma miatt különösen **házi gyógyfürdői** ozélokra: vörsegenység, sá-p-kór, görvélykór, gyermekeknek Scorbüt, a bőrbetegségek, izom és ízületi csúszok, köszvény, idegbetegségek, ideges fájdalmak, hűdésék, ivarszervi betegségek, kiváltképen: a méh helyzet vagy alakváltozásánál, a méh idűlt lobja, duzzadása, a petefészkek lobterményei, hiányos vagy igen bőhavi vérzés, magtalanság, elvetelésre való hajlam, a méh, hüvely és a hólyag idűlthurutja és a fehérfolyas, [huor albus] stb. esetekben, rövid idő alatt biztos gyógyhatású és felülmul-hatatlan. A használati utasítást és a legelső orvosi tekintélyek részéről nyert elismerő bizonyítványokat tartalmazó részletes ismertetést kívánatra bérmentve küld a

„Vásártelki természetes vaslápsó telep“

633. (10-10)

intézősege Kolozsvárt.

Csucsai jó minőségű

hasáb búkfa,

nem usztatott

Egy vaggon 100 métermázsza Kolozsvárt hához szállítva 62 frt, Csucsán helyt 40 frt vaggonba rakva.

Megrendelhető Csucsán, akár Kolozsvárt:

a kolozsvári Hitelbank s társai

csucsai faüzletének utódánál:

GÁL SIMON („Korona“-vendéglő.)

(Csucsáról rendelve 10 forint előleg küldendő.)

771. (13-x.)

Üzlet áthelyezés!

T. cz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a 4 év óta fennálló

fehérnemű üzletemet

mélyen tisztelt verőim kívánságának megfelelően nagyobb helyiségbe (volt Tihanyi-féle üzlet) **hid-utca 8. sz.** tettem át.

Midőn a n. é. közönség eddigi szives pártfogásáért köszönetet mon-dok, törekvésem ezennel is oda fog irányulni, hogy pontos és szolid ki-szolgálásom által nagybecsű bizalmukat továbbra is kiérdemöljem.

Egyidejűleg bátor vagyok megjegyezni, — hogy raktáromat az új helyiséghez képest, minden cikkben megnagyobbítottam és azt az ési és téli idényre mindennemű téli alsoruhák, harisnyák és barchettekkel elláttam.

Magamat a n. é. közönség további becses pártfogásába felajánlv, vagyok

kiváló tisztelettel

Sárga Gergely,

(838. 3-x)

Kolozsvárt, Belhid-utca 8. sz.

Telephon sz.: 287.

Telephon sz.: 287.

A Magyar fém- és lámpaárú-gyár részvénytársaság

Erdélyi raktára

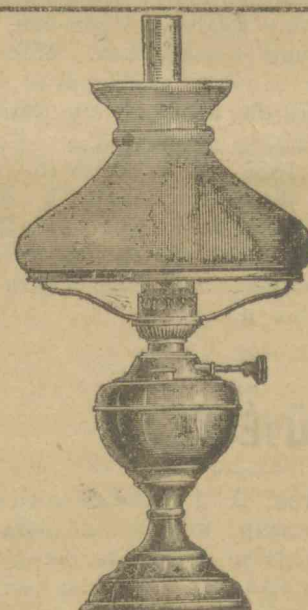
KOLOZSVÁRT, HID-UTCZA 20. SZÁM ALATT

megnyilt.

Petroleum
lámpák

a legegyszerűbb
kiviteltől a leggazdagabbig.

Fém- és diszműtárgyak.

Hermann M.-féle szab.
villámlámpák,

a létező legjobb petroleum-
lámpa.

Unicum lámpa

a legczélszerűbb használati lámpa.

Valódi KIRÁLY-OLAJ, a legjobb biztonsági petroleum.

Olcso gyári árak, nagy választék, gondos kiszolgálás.

Telephon sz.: 287.

EZREDÉVES KIÁLLÍTÁS 1896.

DISZOKLEVÉL.

LEGMAGASABB KITÜNTETÉS.

Telephon sz.: 287.